

Sygn. akt: VU 1649/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołań W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 15 maja 2012 roku znak (...)

z dnia 28 września 2012 roku znak (...)

z dnia 28 grudnia 2012 roku znak (...)

z dnia 19 grudnia 2013 roku znak (...)

I. zmienia decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 maja 2012 roku znak (...), z dnia 28 września 2012 roku znak (...), z dnia 28 grudnia 2012 roku znak (...), z dnia 19 grudnia 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy W. P. prawo do emerytury od dnia 16 grudnia 2011 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia,

III. oddala wniosek organu rentowego o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dni: 15 maja 2012r. (znak (...)), 28 września 2012r. (znak j.w.) i 28 grudnia 2012r. (znak j.w.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy W. P. prawa do emerytury. W uzasadnieniu tych decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił wymaganych ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) 15 lat wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy decyzją z dnia 15 maja 2012r. uznał wnioskodawcy 10 lat, 5 miesięcy i 8 dni takiej pracy, a kolejnymi decyzjami (z dn. 28 września i 28 grudnia 2012r.) uznał za udowodniony okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat i 4 miesięcy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uznał za udowodniony jako okres pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w:

- (...) Zakład (...) w W. od 5 października 1981r. do 31 grudnia 1983r., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył za ten okres żadnych dokumentów potwierdzających fakt wykonywania takiej pracy,
- Przedsiębiorstwie (...) w J. – (...) od 24 maja 1988 r. do 30 kwietnia 1989 r. ponieważ wnioskodawca pracował jako „elektromonter”, „wydawca materiałów wybuchowych” oraz „konwojent materiałów wybuchowych”, a więc nie wykonywał pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla danych stanowisk pracy,
- (...) przy (...) w J. od 1 maja 1989r. do 28 lutego 1990r.,
- (...) Sp. z o.o. Kopalnia (...) w M. od 3 marca 1997r. do 31 grudnia 1998r. ponieważ wnioskodawca nie przedłożył za te okresy żadnych dokumentów potwierdzających fakt wykonywania takiej pracy,
- okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 20 kwietnia 1971r. do 13 kwietnia 1973r.

Odwołanie od powyższych decyzji złożył W. P., który domagał się zmiany decyzji przez zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w/w okresów pracy, podnosił, że wykonywał pracę elektromontera, a nadto okresu odbytej służby wojskowej od 20 kwietnia 1971r. do 13 kwietnia 1973r. w czasie trwania zatrudnienia i wykonywania pracy w szczególnych warunkach w Zakładach (...) SA w J. od 28 maja 1969r. do 30 września 1981r.

W wyroku z dnia 13 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie o sygn. akt V U 1798/12 zmienił trzy w.w. zaskarżone decyzje organu rentowego w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy W. P. prawo do emerytury od dnia 5 czerwca 2012 r. (pkt I), stwierdzając nadto, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu wnioskodawcy prawa do świadczenia (pkt II).

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy powziął po przyjęciu za bezsporny okres 14 lat i 4 miesięcy stażu pracy w warunkach szczególnych, wskazany w decyzjach organu z dnia 28 września 2012r. i 28 grudnia 2012r. oraz ustaleniu, że do tego stażu należy zaliczyć nadto okres zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. Kopalnia (...) w M. oraz okres odbywania zasadniczej służby wojskowej.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł organ rentowy.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt III AUa 848/13 wyrokiem z dnia 2 października 2013 r., uwzględniając apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L., uchylił w.w. wyrok z dnia 13 lutego 2013 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że w toku postępowania w sprawie V U 1512/11 Sądu Okręgowego w Legnicy, które toczyło się z odwołania od decyzji odmownej z dnia 8 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił to odwołanie. Następnie wyrokiem z dnia 18 lipca 2012 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację W. P. od powyższego orzeczenia. Przedmiotem analizy w tymże postępowaniu był okres zatrudnienia wnioskodawcy od 3 lipca 1984 r. do 30 kwietnia 1989 r. w Przedsiębiorstwie (...) w J. – (...) w M., w tym:

- od 3 lipca 1984 r. do 28 lutego 1986 r. na stanowisku elektryka,
- od 1 marca 1986 r. do 23 maja 1988 r. na stanowisku elektromontera
- od 24 maja 1988 r. do 30 czerwca 1988 r. na stanowisku elektromontera- wydawcy,
- od 1 lipca 1988 r. do 30 kwietnia 1989 r. na stanowisku elektromontera- wydawcy, konwojenta materiałów wybuchowych. Sąd Apelacyjny wskazał, że w powodem nieuwzględnienia odwołania wnioskodawcy była odmowa zaliczenia w.w. okresów jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w J. – (...) w M. jako okresu pracy w warunkach szczególnych, wobec niewykazania, że prace te były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wyrażając pogląd, iż dokonując samodzielnych ustaleń sąd nie może ignorować stanowiska zajętego w innej sprawie, w której stan faktyczny był konstruowany na podstawie tego samego zdarzenia, lecz biorąc je pod uwagę, zobowiązany

jest dokonać własnych, wszechstronnych ustaleń i samodzielnych ocen, które w rezultacie mogą prowadzić do odmiennych konkluzji, Sąd Apelacyjny uznał za wadliwe oparcie się przez Sąd pierwszej instancji wyłącznie na początkowym stanowisku organu rentowego uznającego za okres pracy w warunkach szczególnych 14 lat i 4 miesiące. Przy pełnej akceptacji stanowiska sądu I instancji co do zasadności zaliczenia okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. Kopalnia (...) w M. (1 rok, 9 miesięcy i 29 dni), zasadniczej służby wojskowej (1 rok, 11 miesięcy i 23 dni), a także zsumowania okresów bezspornych we właściwym wymiarze 10 lat, 5 miesięcy i 8 dni, za konieczne Sąd Apelacyjny uznał dokonanie analizy czy i które z okresów zatrudnienia mieszczą się nadto w okresie 14 lat 4 miesięcy uznanym przez organ rentowy przed prawomocnym rozstrzygnięciem sprawy V U 1512/11, w tym pominięty w całości, okres zatrudnienia w (...) przy (...) J. na stanowisku operatora cyrkularki kamienia budowlanego od 1 maja 1989 r. do 28 lutego 1990 r. (świadczenie pracy k. 11 tomu 1) przy jednoczesnym zatrudnieniu jako elektromonter-wydawca i konwojent w wymiarze 1/4 etatu w Przedsiębiorstwie (...) w J. – (...)w M. od 2 maja 1989 r. do 4 maja 1990 r. (akta osobowe nadesłane przez Ministerstwo Gospodarki).

W związku z powyższym Sąd odwoławczy zlecił Sądowi I instancji przeprowadzenie ponownego postępowania dowodowego co do spornych okresów, w tym w szczególności poprzez dokonanie uzupełniającej analizy dokumentów z akt osobowych wnioskodawcy, dopuszczenie dowód z zeznań świadków Z. G. i J. P.. Polecił też rozważyć potrzebę ponownego przesłuchania świadków na okoliczność pracy w okresie zatrudnienia od 3 lipca 1984 r. do 30 kwietnia 1989 r.

Decyzją z dnia 19 grudnia 2013 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie odmówił W. P. przyznania mu prawa do emerytury w wieku obniżonym z powodu udokumentowania 10 lat 5 miesięcy i 8 dni 15 stażu pracy w warunkach szczególnych, przy wymaganych przynajmniej 15 latach.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że poza nieuznanymi okresami pracy w warunkach szczególnych wskazanymi w poprzednich dwóch decyzjach z dnia 28 września i 28 grudnia 2012 r., nie znalazł też podstaw by zaliczyć do wymaganego w § 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. 15-letniego stażu pracy okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...)Zakład (...)w M. (02.01.1984 r. – 02.07.1984 r.), w ZOZ w J. (02.05.1990r.-08.05.1994r.) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w J. – (...)(03.07.1984r.-23.05.1988r.), a także nie zaliczył okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej (20.04.1971r.-13.04.1973r.).

Także tę decyzję zaskarżył ubezpieczony podnosząc, że wszystkie zakwestionowane przez organ rentowy powinny być zaliczone do stażu pracy w warunkach szczególnych. Domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu spornego świadczenia.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2014 r. V U 140/14 Sąd Okręgowy, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. połączył do wspólnego rozpoznania i wyrokowania sprawę z w.w. odwołania ubezpieczonego ze sprawą niniejszą, dotyczącą odwołań od decyzji z dni: 15 maja 2012r., 28 września 2012r. i 28 grudnia 2012r.

W konsekwencji przedmiotem rozpoznania w przedmiotowej sprawie stanowią odwołania od czterech decyzji organu rentowego odmawiające wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, opisane w części wstępnej wyroku.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. P., urodzony w dniu (...), 60 lat życia ukończył dnia (...)

Na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca udokumentował okresy składkowe i nieskładkowe w łącznym wymiarze wynoszący 28 lat i 9 miesięcy i 4 dni .

Pierwszy wniosek o przyznanie prawa do emerytury W. P. złożył dnia 16 sierpnia 2011 r.

(bezsporne)

Decyzją z dnia 8 listopada 2011 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania emerytury, uznając za pracę w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w wymiarze łącznym 10 lat, 5 miesięcy i 8 dni, tj. od dnia 28.05.1969r. do dnia 19.04.1971r., od 4.05.1973r.-30.09.1981r. – w (...) S.A. w J. (wówczas: Zakłady (...) w J.) oraz od 15.03.1990r. do 30.04.1990r. – w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w L..

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie, które wyrokiem z dnia 24 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy w sprawie o sygn. akt V U 1512/11 oddalił.

W uzasadnieniu Sąd ten wyraził pogląd, że poza okresami uznanymi przez organ rentowy, wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w warunkach szczególnych w okresie od 3 lipca 1984r. do 23 maja 1986r. będąc odpowiedzialnym za remont i eksploatację należących do kopalni bazaltu urządzeń elektroenergetycznych i świadcząc pracę elektryka i elektromontera, wymienioną w wykazie A, Dział II załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. W pozostałym okresie – określonym przez sąd I instancji jako okres od 24 maja 1988r. do 30 kwietnia 1989r. a następnie od 24 maja 1986r. do 30 kwietnia 1989r. – wnioskodawca wykonywał dodatkowo prace, które, zdaniem Sądu, nie spełniały warunków stawianych w.w. rozporządzeniem. Sąd Okręgowy argumentował, że wydawanie i konwojowanie materiałów wybuchowych nie wchodzi w zakres wydobywania, obróbki i przeróbki surowców skalnych, wyszczególnionych w Dziale 1, poz. 3 Wykazu A.

Wyrokiem z dnia 18 lipca 2012 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 443/12 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację wnioskodawcy, argumentując, że nie było uzasadnionych podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych uwzględnionego przez Sąd Okręgowy okresu zatrudnienia w okresie od 3 lipca 1984r. do 23 maja 1986r., albowiem wnioskodawca nie udowodnił aby w toku zatrudnienia w (...)w M. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace polegające na wydobywaniu, obróbce i przeróbce surowców skalnych, albo też inne, ale wymienione w załączniku do cytowanego rozporządzenia. Wnioskodawca wykonywał także prace elektryka. Sąd odwoławczy wyraził jednocześnie pogląd, że pracą polegającą na wydobywaniu obróbce i przeróbce surowców skalnych była natomiast praca wydawcy materiałów wybuchowych a także konwojenta materiałów wybuchowych stanowiąca kontynuację pieczy nad materiałami wybuchowymi, zbliżoną charakterem do pracy wydawcy.

Dowód: -akta emerytalne ZUS :decyzja – k. 33, t. III; karta przebiegu zatrudnienia – k. 8, t. III; świadectwa pracy – k. 4 i 6, t.III;

- wyrok SO w Legnicy z dnia 24.01.2012 r. i SA we Wrocławiu wraz z uzasadnieniem – k. 35 i 38-41v i 83, 88-91v akt o sygn. VU 1512/11.

Decyzją z dnia 15 maja 2012r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy ponownie prawa do emerytury, przyjmując za udowodniony staż pracy w warunkach szczególnych, jak w w.w. decyzji z dnia 8 listopada 2011 r.

Kolejnymi dwoma decyzjami z dnia 28 września 2012r. i 28 grudnia 2012 r., wydanymi na skutek dwóch kolejnych wniosków ubezpieczonego, po rozpatrzeniu dodatkowo wskazanych przez niego kolejnych dowodów, ZUS O/ L. po raz kolejny odmówił skarżącemu prawa do spornego świadczenia, przyjmując tym razem za udowodnione 14 lat i 4 miesiące pracy w warunkach szczególnych, uwzględniając, poza dotychczas zaliczanymi okresami takiej pracy, okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w J.- Kopalni (...) w okresie od 03.07.1984 r. do 23.05.1988 r.

Dowód: akta ZUS t.III – decyzja z dn. 15.05.2012 r. – k.49;karta przebiegu zatrudnienia-k.59 i 107; decyzja z dn. 28.09.2012 r.-k.62; decyzja z dn. 28.12.2012r.-k.108.

W wyroku z dnia 13 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie o sygn. akt V U 1798/12 zmienił trzy w.w. zaskarżone decyzje organu rentowego w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy W. P. prawo do emerytury od dnia 5 czerwca 2012 r.

Z mocy wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 października 2013 r., III AUa 848/13 w.w. orzeczenie Sądu pierwszej instancji zostało uchylone, a sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania z przyczyn wskazanych we wstępnej części uzasadnienia, skutkiem czego odwołania od trzech w.w. decyzji odmownych z roku 2012 stanowią przedmiot ponownego rozpoznania w sprawie niniejszej.

Dowód:- wyrok SA we Wrocławiu z dn. 2.10.2013 r. – k. 183

Organ rentowy dnia 19 grudnia 2014 r. wydał ponowną decyzję odmawiającą przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na pracę w warunkach szczególnych, przyjmując za udowodnione jedynie okresy pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat 5 miesięcy i 8 dni, wskazane w uzasadnieniu decyzji z dnia 8 listopada 2011 r. i powtórzone w decyzji z dnia 15 maja 2012 r. ZUS ostatecznie nie uwzględnił do wymaganego 15-letniego stażu pracy pozostałych okresów zatrudnienia ubezpieczonego, opisanych w części wstępnej niniejszego uzasadnienia.

Dowód: -akta ZUS t.IV: decyzja –k. 64, karta przebiegu zatrudnienia – k.63.

Wnioskodawca w okresie od 28.05.1969 r. do dnia 19.04.1971 r. pracował w (...) S.A. w J. jako elektromonter. Praca ta, klasyfikowana w dziale II pod poz.1 Wykazu A, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia, była w tym okresie wykonywana przez wnioskodawcę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca odbył zasadniczą służbę wojskową w okresie od 20.04.1971r. do 13.04.1973r. i w dniu 4.05.1973 r. powrócił do zakładu pracy. W ostatnim roku odbywania służby wojskowej wnioskodawca wykorzystał, przysługujący mu urlop w wymiarze 10 dni.

Po powrocie do pracy w (...) S.A. w J. wnioskodawca kontynuował zatrudnienie w warunkach szczególnych jako elektromonter stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 30 września 1981 r. Oba okresy zatrudnienia u tego pracodawcy zostały zaliczone przez organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych, bez uwzględnienia przerwy w zatrudnieniu spowodowaną powołaniem do wojska.

Dowód: akta ZUS - świadectwo pracy wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 4, t. III, świadectwo pracy – k. 18, t. III; odpis książeczki wojskowej nr (...), k. 104-106, t. III; karat przebiegu zatrudnienia – k.63, t.IV.

W okresie od dnia 5 października 1981 r. do 21 grudnia 1983 r., tj. przez 2 lata, 2 miesiące i 27 dni - wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...) w W. na stanowisku elektromontera. Zakład ten wchodził w skład Kombinatu (...) w M.. Kombinat w zakładach rolnych zajmował się produkcją rolną i zwierzęcą, a cała obsługa techniczna należała do Zakładu (...). Każde gospodarstwo miało sieć elektryczną, z której to sieci schodziło napięcie do tablic rozdzielczych, z których- z kolei - było przesyłane na urządzenia pracujące pod wysokim napięciem. Gospodarstwa były wyposażone w liczne urządzenia elektryczne średniego i wysokiego napięcia jak chłodnie, suszarnie, hydrofonie, zgarniacze, dojarki, tablice zabezpieczające, śrutowniki w magazynach zbożowych, elektryczne przenośniki do ziarna, które były napędzane bardzo dużymi silnikami o mocy 20 KW. Wnioskodawca zajmował się bieżącą konserwacją tych urządzeń. Ponadto wnioskodawca zajmował się również wymianą bezpieczników, ale były to urządzenia stanowiące integralną część urządzeń elektroenergetycznych, których przeglądami zajmowały się służby energetyczne - osoby posiadające uprawnienia kontrolne w tym zakresie. W gospodarstwie była stacja doboru i uzdatnia wody. Były tam pompy głębinowe poruszane za pomocą prądu wysokiego napięcia, który był doprowadzany z tablic rozdzielczych. Pompy ulegały zniszczeniu i musiały być wymieniane i mogła to robić osoba posiadająca uprawnienia elektryczne. Każdy z przewodów doprowadzających energię musiał być prawidłowo zaizolowany. Z hydroforni była również doprowadzana przy pomocy pomp woda na sieć zakładową. Pompy te były urządzeniami napędzanymi silnikami o mocy 20 KW. Przy wyłączeniach prądu bardzo często uszkodzeniu ulegały urządzenia zabezpieczające pracę silnika. Do zadań wnioskodawcy należała wymiana urządzeń zabezpieczających. Wnioskodawca również remontował napowietrzną linię elektryczną która znajdowała się na terenie zakładu. Linia ta rozciągnięta była na słupach elektrycznych należących do zakładu i wnioskodawca wymieniał linie średniego napięcia 380 vat. W Zakładzie w W. znajdowały

się też obory dla bydła -w latach 1981-1983 hodowano ok. 1000 sztuk bydła. W oborach także były urządzenia chłodnicze, agregaty dożarek elektrycznych, wszystkie na wysokie napięcie. Dodatkowo dwa folwarki znajdowały się w budynkach poniemieckich w jednym hodowane było bydło eksportowe. Tam była oddzielna hydrofornia i potrzebne wszystkie urządzenia do hodowli bydła. W drugim folwarku były hodowane 3000 owiec. W stodołach , w których było składowane siano - znajdowały się wentylatory napędzane silnikami elektrycznymi. Z tablic rozdzielczych na te silniki przesyłana była energia elektryczna ok. 360 volt. Do obowiązków wnioskodawcy należała obsługa wymienionych urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się w budynkach gospodarstwa.

Wnioskodawca w Zakładzie (...) był jedynym elektromonterem. Posiadał wszystkie niezbędne uprawnienia do zajmowanego stanowiska. Pracę swoją wykonywał stale i w pełnym, 8-godzinnym wymiarze czasu pracy.

Dowód: akta ZUS: -świadectwo pracy z dn. 2.01.1984r, k. 7, t.I;

- przesłuchanie świadków: W. K. , k. 376-377, e-protokół 01:00:45-01:28:55; S. S., k. 377, e-protokół 01:29:17-01:45:45; Z. P., k. 18v t. III, e-protokół 01:55:51-02:01:19.

Od dnia 2 stycznia 1984 r. do dnia 2 lipca 1984 r. (6 miesięcy i 2 dni) wnioskodawca pracował również na stanowisku elektromontera w PGR Zakład (...) w M., gdzie został przeniesiony w wyniku porozumienia między Zakładami Kombinatu. W Zakładzie (...) w M. był podobny profil produkcji jak w W., z wyjątkiem hodowli owiec. Wnioskodawca pracował tam przy naprawie takich samych urządzeń jak w poprzednim zakładzie i na takich samych warunkach.

Dodatkowo do zadań wnioskodawcy należał remont i budowa linii napowietrznej zasilającej silniki pomp głębinowych . Na całej długości linii napowietrznej W. P. wymieniał izolatory , które powodowały spadki lub zaniki napięcia . Wymieniał przewody linii energetycznej . do pomocy przy remoncie i budowie linii napowietrznej kierowany był do pomocy dla wnioskodawcy Z. P. . Remont linii napowietrznej wymagał czasami ustawienia lub wyprostowania słupów linii napowietrznej , które były podorane podczas wykonywania prac rolnych .

Dowód:- zaświadczenie ANR z dn. 28.10.2014 r., akta osobowe – k. 4 tom III,

- przesłuchanie świadka Z. P.- protokół rozprawy z dnia 24.11.2014r. 01:55:51-02:10:28,

- przesłuchanie wnioskodawcy na rozprawie w dniu 22.12.2014r.

Na mocy porozumienia między zakładami pracy od dnia 3 lipca 1984r. wnioskodawca został przeniesiony do pracy w Wydziale(...) w M. (później: Przedsiębiorstwo (...) w J.(...) w M.).

Początkowo przez okres 3 lat, 10 miesięcy i 22 dni, tj. do dnia 23 maja 1988 r. – W. P. wykonywał prace elektromontera urządzeń w ciągu technologicznym przeróbczym kamienia skalnego.

Oddział w M. był oddziałem wydobywczym kamienia. Prace odbywały się w wyrobiskach, gdzie stały ciężkie maszyny górnicze. Wnioskodawca zajmował się naprawami tych urządzeń w części dot. napraw silników elektrycznych oraz rozdzielni , do których podłączone były te urządzenia. Silniki elektryczne każdego z urządzenia - stanowiącego ciąg technologiczny przeróbki surowca skalnego - były podłączone do tablic rozdzielczych. Napięcie do urządzeń kruszących szło od transformatora linią napowietrzną do głównej tablicy rozdzielczej, a potem na terenie zakładu były poprowadzone linie pod ziemią do poszczególnych rozdzielni, zasilających pracę silników urządzeń kruszących, sortujących i całej sieci taśmociągów. Wnioskodawca zajmował się tylko naprawami silników elektrycznych urządzeń w ciągu technologicznym przeróbki surowca skalnego ; rozdzielni, które zasilaly te urządzenia elektroenergetyczne oraz sterowni . Sterownia zasilana była kablem z rozdzielni z zakładu przeróbczego . W sterowni wnioskodawca miał dodatkowe obowiązki przy wymianie przepalonych przełączników sterowych . W tym celu musiał : odłączyć prąd w rozdzielni zabezpieczyć zasilenie w sterowni ; wyciągnąć puszkę sterownika ; wylać olej , w którym zanurzone były styki elektryczne tego urządzenia ; wymienić styki ; ponownie zalać urządzenie olejem ; zamontować w sterowni ; podłączyć napięcie w rozdzielni .

Wnioskodawca posiadał uprawnienia do obsługi urządzeń elektroenergetycznych. Żaden z pracowników nie posiadający tych uprawnień nie mógł zajmować się naprawą silników urządzeń kruszących i sortujących. Linii taśmociągowych było 7 - 8 w zakładzie. Zespół taśmociągów był napędzany silnikami elektrycznymi, które były podłączane do stacji. Cały ciąg techniczny zajmował powierzchnie ok. 1ha - bez pryzm, na które były składane odpowiednio gabarytowo kamienia.

Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy 8 godzin dziennie na 2 zmiany. Na terenie całego zakładu w M. był jedynym elektromonterem, który posiadał uprawnienia do naprawy urządzeń energetycznych.

Od 24 maja 1988r. do 30 kwietnia 1989 r. (11 miesięcy i 8 dni) wnioskodawca pracował również jako wydawca materiałów wybuchowych. Zdał egzamin w Urzędzie Górniczym i otrzymał zatwierdzenie na to stanowisko z w/w urzędu.

W. P. miał dostęp do zakładowego magazynu materiałów wybuchowych, prowadził książkę wydania materiałów wybuchowych. Wnioskodawca wydawał materiały wybuchowe i transportował je na miejsce strzału -razem z drugą osobą, górnikiem strzałowym. Względy bezpieczeństwa wymagały obecności dwóch osób, gdyż osoby te dostarczały materiały na stanowisko odstrzału w wyrobisku. Zgodnie z przepisami materiały wybuchowe musiały być pobierane przez dwie osoby przez strzałowego i wydawcę, ale do magazynu materiałów wybuchowych mógł wejść tylko wnioskodawca jako wydawca tych materiałów. W zakładzie była specjalna procedura składania zapotrzebowania na te materiały i ich wydawania. Sztymar górniczy podpisywał górnikowi strzałowemu dzienniczek na pobór materiałów wybuchowych. Skład materiałów wybuchowych znajdował się w obrębie terenu górniczego, poza zakładem górniczym - w bunkrze. Obiekt był pilnowany przez wartowników przez całą dobę. Górnik strzałowy z dokonaniem przez sztygara górniczego wpisem w dzienniczku (co do ilości materiałów wybuchowych koniecznych do odstrzału) zawiadamiał wnioskodawcę - jako wydawcę materiałów wybuchowych. Na teren magazynu miał wstęp tylko wydawca materiałów wybuchowych, który najpierw otrzymywał z szafy pancernej kluczy, kwitując ich odbiór. Następnie po wejściu na magazyn i sprawdzeniu czy plomby są nieuszkodzone - wnioskodawca zrywał je i wchodził do miejsca, gdzie w szafkach składowane były materiały wybuchowe i oddzielnie zapalniki. Na szafce była lista, na której wpisywano ilość materiałów tam przechowywanych. Wnioskodawca musiał odnotować na liście - wiszącej na szafce- ilość wydanych materiałów wybuchowych, zapalników, a następnie taką samą ilość wpisać w książkę przychodów i rozchodów materiałów wybuchowych. Książka ta znajdowała się w magazynie, a pobraną ilość materiałów wybuchowych musiał potwierdzić górnik strzałowy.

Na miejsce odstrzału do wyrobiska materiały wybuchowe dostarczane były w skrzyniach po 25 kg każda w paczkach po 5 kg każda.

do jednego strzału potrzebne było 50 kg materiałów wybuchowych czyli dwie skrzynki. Wnioskodawca pomagał górnikowi strzałowemu dostarczać materiały na miejsce odstrzału do wyrobiska. Przed nimi - w bezpiecznej odległości - szła osoba niosąca zapalniki.

W zakładzie były dwa odstrzały lub jeden: między 8.00 a 10.00 i między 12.00 a 14.00.

W wyżej wymienionym okresie wnioskodawca był jedynym pracownikiem, który posiadał stosowane uprawnienia i zatwierdzenia do bezpośredniego wydawania materiałów wybuchowych.

Przy ścianie wyrobiska lub po odstrzale też kruszone były przy użyciu materiałów wybuchowych większe bloki kamienia, tak aby mogły zmieścić się do kruszarek. Wydawanie materiałów wybuchowych trwało w ciągu dnia ok. 1 godz. wraz z ich dostarczaniem na miejsce odstrzału. Wnioskodawca wydawał materiały wybuchowe raz a czasami dwa razy w ciągu zmiany, w zależności od ilości strzałów oddawanych w ciągu zmiany.

Po wydaniu i konwojowaniu materiałów wybuchowych wnioskodawca wracał do swoich obowiązków elektromontera przy remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych.

Dowód: - akta ZUS t. III: świadectwo pracy w warunkach szczególnych, k. 5; świadectwo pracy z dn. 12.03.1990r., k. 21; świadectwo pracy z dn. 7.05.1990r., k. 22; ankieta personalna, k. 23; karta zatrudnienia, k. 26 i 54;

- zeznania świadków: Z. G. ; J. K., k. 12 t.III 00:06:55-00:36:44; M. S. (1), k. 13, e-protokół 00:37:05-01:00:29; Z. S., k. 14, t.III, e-protokół 01:00:51-1:11:18; M. S. (2), k. 14, e-protokół 01:12:52-01:41:14, przesłuchanie wnioskodawcy – protokół rozprawy z dnia 22.12.2014r.

Od dnia 1 maja 1989 r. do dnia 28 lutego 1990r. wnioskodawca był zatrudniony jako operator cyrkularki w (...)przy (...) Oddział w J.-Oddział (...)w S. na stanowisku operatora cyrkularki – czyli piły do cięcia bazaltu na płyty .

(...)przy (...) Oddział w J. Oddział (...)w S. była zakładem górniczym zajmującym się przeróbką surowca skalnego – bazaltu , który wydobywany był w Kopalni (...) w J. .

Wnioskodawca pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj.po 8 godzin dziennie jako operator urządzenia do przeróbki surowca skalnego .

Dowód: - zeznania świadków z protokołu rozprawy z dnia 22.12.2014r. :Z. G. 00:02:06 – 00:08:19 i J. P. 00:08:39 – 00:15:45 ,

- przesłuchanie wnioskodawcy na rozprawie w dniu 22.12.2014r.

W okresie od 02 maja 1990r. do 08 maja 1994r. wnioskodawca był zatrudniony w ZOZ w J. na stanowisku konserwator-elektryk.

Przez pierwsze dwa lata wnioskodawca zajmował się remontem urządzeń elektroenergetycznych – silników w pompach podających wodę na obiekt szpitala wyciągów wentylacyjnych i dmuchaw – w kotłowni ; urządzeń podających napięcie na blok operacyjny i część korytarzy w przypadku wyłączeń prądu . Pracę elektromontera wnioskodawca wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. po 8 godzin dziennie .

Po dwóch latach wnioskodawca W. P. skierowany został na kurs tleniarza i do końca zatrudnienia w ZOZ w J. do jego obowiązków należała wymiana butli z tlenem w rozdzielni gazu medycznego , skąd odprowadzany był tlen na poszczególne sale szpitalne .

Dowód: - akta ZUS, t. IV – karta przebiegu zatrudnienia, k. 63;

-przesłuchanie wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 22.12.2014r. (k. 5 protokołu skróconego .)

Od dnia 3 marca 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. (1 rok, 9 miesięcy i 29 dni) wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu w (...) Sp z o.o. Kopalnia (...) w M.. W okresie tym przez 4 miesiące i 12 dni łącznie przebywał na zasiłku chorobowym, zatem rzeczywisty jego staż pracy w tym okresie wynosi 1 rok, 5 miesięcy i 17 dni.

Wnioskodawca pracował tam jako elektromonter. Naprawiał urządzenie elektryczne - silniki kruszarek suwnic, taśmociągów, pił i innych urządzeń używanych w cyklu produkcyjnym kamienia. Przy każdej pile było po 3 silniki. Każdy z tych silników podłączony był do rozdzielni. Do napędzania pił było napięcie 380 volt. Wszystkie urządzenia elektroenergetyczne były podłączane do szaf rozdzielczych, a do tych szaf doprowadzane było napięcie z rozdzielni głównej. Z kolei silniki podłączone były kablami - liniami wkopanymi w ziemię do rozdzielni, tj. pomieszczenia, w którym znajdowały się tablice z bezpiecznikami, z wyłącznikami, czyli urządzeniami elektroenergetycznymi, odpowiadającymi za pracę silników. Pomieszczenie to było zamknięte, wstęp miał tylko elektryk. Wnioskodawca był jedynym elektrykiem i pracę wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podczas zatrudnienia w (...) nie pracował jako wydawca materiałów wybuchowych.

Materiały wybuchowe dostarczała firma zewnętrzna. Spółka (...) nie miała swojego magazynu materiałów wybuchowych.

Dowód: - akta ZUS t. III: umowa o pracę z dn. 3.03.1997r., k. 44, angaż, k. 45,

- przesłuchanie świadków: J. P., k. 77, t. II, e-protokół 01:46:11-02:00:58; A. G., k. 18, t. III, e-protokół 01:44:26-01:55:25, M. S. (1), k. 13, e-protokół 00:37:05-01:00:29)

Sąd zważył, co następuje:

Odwolania wnioskodawcy zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z dyspozycji § 4 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Niezbędną przesłanką uznania danego zatrudnienia za zatrudnienie w warunkach szczególnych jest wykonywanie pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym nie tyle na danym stanowisku wymienionym w akcie resortowym, co przyporządkowanie jej do rodzaju wyodrębnionego w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Tym samym nazwa zajmowanego stanowiska nie ma znaczenia decydującego znaczenia w świetle przepisów cytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., gdzie jest mowa o wykonywaniu „prac” w szczególnych warunkach, a nie o zatrudnieniu na stanowiskach zaliczanych do szczególnych.

W sprawie bezspornym było spełnienie przez wnioskodawcę wszystkich przesłanek do przyznania mu spornego świadczenia, oprócz jednej – udowodnienia co najmniej 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zakład pracy winien wydać pracownikowi zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach, opierając się wyłącznie na posiadanej dokumentacji. Dokument taki jest podstawowym dowodem wykonywania tego rodzaju pracy dla organu rentowego rozpoznającego wniosek o emeryturę. W postępowaniu sądowym rzeczywisty charakter pracy w spornym okresie ubezpieczony może wykazywać wszelkimi środkami dowodowymi, dopuszczalnymi w świetle uregulowań Kodeksu Postępowania Cywilnego (por.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984r., III UZP 48/84, niepubl.).

Przed przystąpieniem do oceny zebranego materiału dowodowego, z uwagi na charakter i dotychczasowy przebieg sprawy, sąd zwrócił uwagę na fakt, że w odniesieniu do stosunków ubezpieczenia społecznego powaga rzeczy osądzonej ma walor szczególny, który ogranicza w istocie jej praktyczne znaczenie. Rozstrzygnięcia sądowe w sprawach z tego zakresu ustalają treść łączącego strony stosunku prawnego w chwili wyrokowania. Nowe zdarzenia zachodzące po uprawomocnieniu się orzeczenia mogą spowodować przekształcenie treści praw i obowiązków stron stosunku ubezpieczenia społecznego, gdyż nie jest wykluczone spełnienie się lub upadek przesłanek materialnoprawnych prawa do świadczeń. Zasadą rządzącą tymi stosunkami jest właśnie możliwość wzruszenia ustaleń stanowiących podstawę faktyczną orzeczeń, także przez wydanie nowej decyzji organu rentowego. Zmiana okoliczności i powołanie nowych dowodów zawsze otwierają Sądowi drogę do ponownego rozpoznania sprawy i dokonania ponownej oceny okoliczności, na które powołuje się ubezpieczony dochodząc swych praw, z uwzględnieniem stanowiska zajętego we wcześniejszych postępowaniach sądowych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że zgromadzony - zgodnie z wytycznymi Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu - materiał dowodowy dawał podstawę do uznania, że W. P. legitymował się ponad 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych – na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej tj. na dzień 01 stycznia 1999r.

Przed wszystkim zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze podlegać powinien okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 20 kwietnia 1971r. do 13 kwietnia 1973r. (01 rok 11 miesięcy i 14 dni tj. 01 rok 11 miesięcy i 24 dni łącznego okresu służby wojskowej - pomniejszony o 10 dni urlopu wypoczynkowego w czasie służby).

Sąd podziela w pełni w tym względzie stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w uchwale składu 7 sędziów z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13. Wnioskodawca odbył bowiem zasadniczą służbę wojskową w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44 poz. 220 w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974r.) .

Ponadto wnioskodawca rozpoczął odbywania służby wojskowej pracując w okresie od 28 maja 1969r. do 19 kwietnia 1971r. na stanowisku pracy w warunkach szczególnych (okres uznany przez ZUS jako praca w warunkach szczególnych) i powrócił na stanowisko pracy w warunkach szczególnych w terminie nie przekraczającym 30 dni od zakończenia odbywania zasadniczej służby wojskowej tj. 04 maja 1973r.

Nadto, jak wynika ze zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności z treści dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS, zeznań świadków: W. K. i S. S., praca wykonywana przez wnioskodawcę na stanowisku elektromontera w Zakładzie (...) w W. od dnia 5 października 1981 r. do 21 grudnia 1983 r., tj. przez 2 lata, 2 miesiące i 27 dni stanowiła pracę w warunkach szczególnym, wskazaną w Dziale II Wykazu A do wymienionego w niniejszym uzasadnieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r.

Z zeznań w/w świadków wynika, że wnioskodawca w tym okresie był jedynym pracownikiem na tym zakładzie, który posiadał uprawnienia do naprawy, kontroli i montażu urządzeń elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia. Z ich relacji wynika, że ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze obowiązującego go czasu pracy prace elektroenergetyczne przy tych maszynach. Zeznania świadków w tym zakresie są spójne, logiczne, korelują też z treścią świadectwa pracy z dnia 2 stycznia 1984 r., gdzie jako stanowisko pracy wnioskodawcy podano „elektromonter”. Zeznania te odpowiadają też treści przesłuchania wnioskodawcy. Z tych powodów Sąd uznał w/w dowody za w pełni wiarygodne, biorąc też pod uwagę, że świadkowie ci byli zatrudnieni w spornym okresie u tego samego pracodawcy i pozostawali w kontakcie z wnioskodawcą w ciągu dnia pracy, stąd ich wiedza o rzeczywistym zakresie jego obowiązków pracowniczych jest precyzyjna i szeroka. Nadto stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywanie prac elektromontera przy remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych - wydaje się być wiarygodne również z uwagi na rozmiar produkcji w zakładach (...) w W. i ilość urządzeń elektroenergetycznych w tych zakładach – opisanych w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

W oparciu głównie o zeznania w/w świadków, taki sam obraz rzeczywistego charakteru pracy wnioskodawcy sąd ustalił- co do okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...)Zakład (...) w M.- od dnia 2 stycznia 1984 r. do dnia 2 lipca 1984 r. (6 miesięcy i 2 dni). Co do wiarygodności ich zeznań także w tym zakresie Sąd nie znalazł zastrzeżeń, biorąc pod uwagę treść akt osobowych wnioskodawcy oraz strukturę i profil produkcji tego Zakładu.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego sąd uznał za pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze pracę wykonywaną przez wnioskodawcę na stanowisku elektromontera w okresie od dnia 3 lipca 1984r. do 23 maja 1988 r.(03 lata 10 miesięcy i 22 dni) oraz elektromontera-wydawcy materiałów wybuchowych w okresie od 24 maja 1988r. do 30 kwietnia 1989r. (11 miesięcy i 08n dni) w Wydziale(...) w M., później: Przedsiębiorstwo (...) w J. (...)w M..

Na tym stanowisku, jak wynika ze spójnych i logicznych zeznań świadków, Z. G., J. K., M. S. (1), Z. S., i M. S. (2) – współpracowników wnioskodawcy w w/w okresie - oraz z przesłuchania wnioskodawcy, od początku zatrudnienia W. P. wykonywał w pracy przy elektroenergetycznych urządzeniach przemysłowych, wykorzystywanych do wydobycia i przeróbki surowca skalnego - bazaltu. Praca wnioskodawcy w spornym okresie uznana została przez sąd jako praca w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A w Dziale II powołanego rozporządzenia . Wykonywana była bowiem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 23 maja 1988 r. – co spójnie i konsekwentnie potwierdzili słuchani w sprawie świadkowie . Na uwagę zasługuje dodatkowo fakt , iż wnioskodawca w w/w spornym okresie był jedynym elektromechanikiem posiadającym uprawnienia i zezwolenia SEP i NOT oraz Urzędu Górniczego do naprawy urządzeń elektroenergetycznych na terenie zakładów górniczych .

Po tej dacie zakres obowiązków pracowniczych wnioskodawcy zmienił się, gdyż dodatkowo powierzono jemu obowiązki wydawcy materiałów wybuchowych i ich konwojowania, co, jak słusznie wskazał też Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 lipca 2012 r., III AUa 443/12, stanowiło wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, wymienionych w Dziale I pod poz. 3 Wykazu A do rozporządzenia z dn.7lutego 1983 r., tj. wydobywanie, obróbka i przeróbka surowców skalnych oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu.

Pomocniczo należy wskazać, iż w załączniku do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1 sierpnia 1983 r w sprawie wykazu stanowisk pracy, podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (Dz. Urz. MB i PMB Nr 3, poz. 6), zmienionego zarządzeniem Nr 11 Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 26 sierpnia 1988 r w sprawie wykazu stanowisk pracy w budownictwie, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uprawniające do wzrostu emerytury(Dz. Urz. Nr 1, poz. 5) w wykazie A, dziale I pod poz. 3 dotyczącą prac związanych z wydobywaniem, obróbką i przeróbką surowców skalnych oraz wydobywaniem ropy naftowej i gazu wymienione są m.in. stanowiska: górnik - skalnika, ładowacza materiałów kamiennych, wiertacza otworów, wiertacza strzałowego, strzałowego, wydawcy materiałów wybuchowych, maszynisty ciężkiego sprzętu, robotnika w przemyśle materiałów budowlanych stale zatrudnionego na otwartej przestrzeni na wyrobiskach kamienia.

W ocenie Sądu, mając na uwadze spójne i logiczne zeznania w/w świadków, w strukturę zakładu i profilu wydobycia w (...) o/ J. , nieprawidłowym było by przyjęcie, że w rzeczywistości wnioskodawca w początkowym okresie pracował jako „elektryk”, niewykonywający prac wskazanych w wykazie A w Dziale II Rozporządzenia Rady Ministrów z 07 lutego 1983r. Z zeznań świadków i przesłuchania wnioskodawcy wynikało, że zakres jego prac od początku zatrudnienia w obejmowały prace remontowo-eksploatacyjne maszyn wydobywczych i przerobczych średniego i wysokiego napięcia, a także zakładowych transformatorów i linii średniego napięcia. Także z ewidencji kart zarobkowych, przedłożonych do akt sprawy, a nadesłanych z archiwum zakładowego, wynikało, że przez pełen okres zatrudnienia wnioskodawca pracował na Wydziale Górniczym. Podejmowanie przez wnioskodawcę w przedmiotowym okresie sporadycznie czynności takich jak np. wkręcanie żarówek w maszynach - nie może zdaniem Sądu - dyskwalifikować tej pracy jako pracy w warunkach szczególnych, gdyż czynności te funkcjonalnie łączyły się niewątpliwie z pracą przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych w zakładzie.

Ponadto zwiększenie obowiązków pracowniczych wnioskodawcy od dnia 24 maja 1988 r. o prace wydawcy i konwojenta materiałów wybuchowych, czyli prace sklasyfikowane w Dziale I na poz. 3 w.w. Wykazu A, nie powinno rodzić negatywnych konsekwencji dla wnioskodawcy. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie pogląd, iż pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - wykaz A), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy emerytalnej (por. wyrok SN z dn. 27 stycznia 2012 r., II UK 103/11).

Z materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności z dowodu z dokumentów i zeznań świadków M. S. (1) i M. G., wynika, że wnioskodawca jako elektromonter wykonywał pracę w warunkach szczególnych także w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. Kopalnia (...) w M. w okresie od 03 marca 1997r. do 31 grudnia 1998r. (01 rok 05 miesięcy i 17 dni tj. łączny okres zatrudnienia 01 rok 09 miesięcy i 29 dni pomniejszony o okres zasiłków chorobowych po 14 listopada 1991r. w łącznym wymiarze 04 miesięcy i 12 dni). Sąd dał w pełni dać wiarę zeznaniom świadków A. G. i M. S. (1), iż w spornym okresie wnioskodawca wykonywał prace elektromontera, przy naprawie i eksploatacji urządzeń elektroenergetyczne używanych do wydobycia bazaltu, a także linii kablowej, rozdzielni i sterowni. Wnioskodawca prace tą wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie W. P. wykonywał w tym czasie również obowiązki wydawcy materiałów wybuchowych.

Jakkolwiek doliczenie uwzględnionych wyżej okresów pracy wnioskodawcy do uznanego przez ZUS stażu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat, 8 miesięcy i 8 dni byłby wystarczający do spełnienia warunku najmniej 15 lat pracy w tym warunkach, to dla porządku należy też zauważyć, że również pozostałe, wskazane przez wnioskodawcę okresy pracy, powinny być zaliczone jako prace wymienione w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z 07 lutego 1983r.

Z analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż przez dwa lata zatrudnienia w ZOZ w J. wnioskodawca wykonywał prace przy naprawie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych – wymienione w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia (wykaz A dział II). Pozostały okres zatrudnienia nie został uznany przez sąd jako praca w warunkach szczególnych, gdyż do końca zatrudnienia w ZOZ w J. wnioskodawca zajmował się wymianą butli z tlenem na rozdzielni gazów medycznych. Nie są to prace wymienione w w/w rozporządzeniu.

Z kolei w okresie zatrudniania od 1 maja 1989 r. do dnia 28 lutego 1990r. wnioskodawca w (...) przy (...) Oddział w J.-Oddział (...) w S. na stanowisku operatora cyrkularki – wnioskodawca wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy przeróbce surowców skalnych – wymienione w wykazie A dział I pkt. 3 wcześniej powołanego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r.

Sumując powyższe okresy pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze razem z okresem zasadniczej służby wojskowej i okresem uznanym przez ZUS jako okres pracy w warunkach szczególnych (10lat, 5 miesięcy i 8 dni), sąd uznał, że W. P. legitymuje się - na dzień 01 stycznia 1999r. - okresem pracy w szczególnych warunkach, w łącznym wymiarze 22 lat 03 miesiące i 18 dni. Zatem udowodnił, że spełnia wymóg co najmniej 15 lat stażu pracy określony w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odnośnie terminu początkowego przyznanego świadczenia należy podać, że zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi natomiast, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jak wynika z akt ubezpieczeniowych, wnioskodawca złożył pierwszy wniosek o przyznanie prawa do emerytury dnia 19 sierpnia 2011 r., jednak wymagany wiek emerytalny osiągnął dopiero w dniu (...), (...).

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie I wyroku zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wymienione w części wstępnej uzasadnienia w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 16 grudnia 2011 r.

W punkcie II wyroku Sąd ustalił, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Stosownie do treści art. 118 ust.1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznania tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie brak podstaw do obciążenia ZUS odpowiedzialnością za nieprzyznanie odwołującemu prawa do spornego świadczenia już na etapie postępowania przed organem rentowym. Po pierwsze bowiem w dacie wydania decyzji wnioskodawca nie miał wymaganego wieku emerytalnego. Po drugie organ rentowy, będąc związany ograniczeniami dowodowymi, nałożonymi na ten organ w w.w. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń, nie dysponował niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornych okresach jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Z tych względów orzeczono jak w pkt. II wyroku.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt III) wydano w oparciu o treść art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c., mając na względzie ostateczny wynik sprawy.